

آیین نامه حقوق مالکیت فکری و معنوی دانشگاه گلستان (دفتر توسعه فناوری و تجاری سازی)

مقدمه:

تجاری سازی و عرضه محصولات دانش بنیان به بازار، نکته بارز و ویژگی دانشگاه‌های نسل سوم است که این دانشگاه‌ها از طریق توسعه و واگذاری حق مالکیت فکری، در قالب قراردادهای واگذاری حق امتیاز و یا ایجاد شرکت‌های دانش بنیان ملی فعالیت می‌کنند. هدف، تولید علم و فناوری است که به عنوان دارایی فکری علاوه بر ارزش معنوی می‌تواند ارزش مادی نیز داشته و ایجاد در آمد نماید. تبیین خط مشی و ضوابط مالکیت فکری در موسسات علمی و پژوهشی، از جمله الزامات موفقیت در تجاری سازی نتایج تحقیقات است.

این آیین‌نامه و ضوابط، در راستای تحقق یکی از وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مبنی بر "فراهم نمودن زمینه حمایت از حقوق مالکیت فکری"، تشریح نحوه حمایت از ایجاد دارایی‌های فکری، ایجاد انگیزه برای پدیدآورنده/ پدیدآورندگان، چگونگی تجاری سازی در قالب قراردادهای واگذاری حق امتیاز و تأثیر آن در ارتقای اعضای هیات علمی تدوین شده و ابعاد مختلف این موضوع را تشریح می‌کند.

ماده یک: تعاریف:

۱-۱- مالکیت معنوی: شامل حقوق مرتبط با موارد ذیل است :

آثار ادبی، هنری، علمی، نمایش‌های هنرمندان بازیگر، صدای ضبط شده، برنامه رادیویی، اختراعات در کلیه زمینه‌های فعالیت انسان، کشفیات علمی، طراحی‌های صنعتی، علائم تجاری، علائم خدماتی، نام‌های تجاری و عناوین حمایت در برابر رقابت نامطلوب و سایر حقوقی که ناشی از فعالیت معنوی در قلمرو صنعتی، علمی، ادبی و هنری می‌باشد.

۱-۲- دانشگاه: منظور دانشگاه گلستان است.

۱-۳- شرکت دانش بنیان: شرکت و موسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل: گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل: طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط تشکیل می‌شود.

۱-۴- تجاری سازی: فرآیند خلق محصول و خدمت، بر مبنای دانش فنی نوین و عرضه پایدار آن در بازار است به گونه‌ای که با جذب مشتری نیازهای او را تامین کند.

۱-۵- کارگزار مالی: نهاد مالی است که ارایه خدمات مالی نوین مورد نیاز جهت تجاری سازی را در قالب‌هایی مانند سرمایه گذاری ریسک پذیر، تسهیلات کم بهره و ارایه ضمانت‌های مورد نیاز بر عهده دارد.

۱-۶- دارایی فکری: به دارایی حاصل از خلاقیت‌های فکری انسان اطلاق می‌شود که به طور عمده در دو زمینه کلی "صنعتی" (نظیر: اختراعات، طرح‌های صنعتی، علائم و نام‌های تجاری) و "ادبی و هنری" (نظیر آثار مکتوب، نرم‌افزارهای رایانه‌ای، موسیقی، شعر، فیلم و مجسمه سازی) می‌باشند.

۱-۷- پدیدآورنده/ پدیدآورندگان: به فرد یا افرادی اطلاق می‌شود که یکی از مصادیق دارایی فکری را (در زمان همکاری با دانشگاه و با استفاده از تسهیلات آن) ایجاد کرده باشند.

۱-۸- واگذاری امتیاز بهره‌برداری از دارایی فکری (Licensing): قراردادی است بین مالک دارایی فکری و متقاضی بهره‌برداری از آن دارایی که به موجب آن قرارداد، متقاضی در قبال پرداخت مبلغی (به صورت درصدی از درآمد خالص حاصل از فروش محصول "Royalty" و یا مبلغی ثابت)، مجوز بهره‌برداری از دارایی فکری را به دست می‌آورد.

۱-۹- حامی (Sponsor): افرادی حقیقی یا حقوقی (اعم از دولتی یا غیر دولتی) هستند که همچون دانشگاه و پدیدآورنده/ پدیدآورندگان در ایجاد دارایی فکری (معمولاً از طریق حمایت مالی) سهیم می‌باشند.

ماده دو: اهداف:

- ۱-۲- ایجاد انگیزه برای مجریان پژوهشی در راستای خلق و توسعه فناوری‌های ارزش‌آفرین، تسهیل توسعه دارایی‌های فکری با ارزش برای دانشگاه و مجری پژوهشی، تشویق و ارتقای خلاقیت و نوآوری در پژوهشگاه به منظور کسب مزیت اقتصادی.
- ۲-۲- ایجاد درآمد پایدار دانش‌بنیان برای دانشگاه و کمک به تجاری‌سازی دستاوردهای محصولات دانش‌بنیان.
- ۳-۲- فراهم سازی زمینه‌های توسعه علم و فناوری از طریق ایجاد محیطی مناسب برای شکوفایی خلاقیت و اشاعه و به‌کارگیری دستاوردهای جدید پژوهشی و فناوری در کشور.
- ۴-۲- نهادینه سازی حقوق مالکیت فکری و تقویت انگیزه مادی و معنوی در افراد جهت فعالیت هرچه بیشتر در عرصه پژوهش و توسعه فناوری و افزایش امکان تجاری‌سازی دستاوردها در راستای منافع عمومی، ثبت و حفاظت از دارایی‌های فکری دانشگاه.
- ۵-۲- ارائه چارچوبی شفاف و تبیین حقوق و تعهدات دانشگاه، پدیدآورنده/ پدیدآورندگان، حامیان در ارتباط با دارایی‌های فکری ایجاد شده و در نتیجه کاهش اختلافات در زمینه حقوق مالکیت فکری.
- ۶-۲- آگاه ساختن افرادی که از اعتبارات، تسهیلات و یا امکانات دانشگاه استفاده می‌نمایند به حقوق مالکیت فکری و به ویژه نحوه پوشش دادن هزینه‌ها و تقسیم منافع مادی و معنوی حاصل از آن.
- ۷-۲- توسعه مهارت محققان در زمینه درک، تفسیر و تحلیل اطلاعات فنی- حقوقی و تجاری پتنت‌ها (پروانه ثبت اختراعات) و دیگر اسناد مالکیت فکری.
- ۸-۲- استفاده از اطلاعات حاصل از تحلیل اسناد مالکیت فکری برای هدایت و راهبری طرح‌های راهبردی تحقیقاتی.

ماده سه: اصول کلی:

- ۱-۳- این آیین‌نامه و ضوابط بر تمام افراد شاغل در دانشگاه (اعم از اعضای هیأت علمی، دانشجویان، کارشناسان و ...) و به‌طور کلی هر فردی که از تسهیلات، اعتبارات و امکانات دانشگاه (در راستای انجام فعالیت تحقیقاتی در طی زمان معینی که با دانشگاه همکاری دارد) استفاده نمایند، حاکم می‌باشد. لازم است همه افراد فوق تعهدنامه‌ای را مبنی بر قبول و رعایت مفاد این آیین‌نامه و ضوابط امضا کنند.
- ۲-۳- دانشگاه در نتایج مادی حاصل از هرگونه دارایی فکری که بر اثر فعالیت فردی یا گروهی با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا اعتبارات دانشگاه انجام شود، دارای حق خواهد بود، مگر اینکه در قرارداد شرایط دیگری ذکر شده باشد.
- ۳-۳- چنانچه پدیدآورنده/پدیدآورندگان ادعا نماید/ نمایند که دارایی فکری، بدون استفاده مؤثر از منابع و امکانات دانشگاه حاصل شده است، در صورت بررسی مدارک و پذیرش ادعای مذکور توسط کمیته مالکیت فکری، دانشگاه به‌صورت مکتوب اعلام می‌کند که ادعایی را مبنی بر مالکیت آن دارایی فکری ندارد.
- ۴-۳- میزان سهم دانشگاه، پدیدآورنده/ پدیدآورندگان و حامی و نیز امکان استفاده و بهره‌برداری آنها از دارایی فکری مورد نظر، در قرارداد همکاری منعقد شده که شرایط و ضوابط آن در ماده‌های ۳ و ۴ آمده است تعیین می‌شود. در کارهای گروهی، درصد سهم کلیه افرادی که در ایجاد یک دارایی فکری مشارکت داشته‌اند باید قبل از ارائه درخواست تقاضای ثبت، به‌صورت مکتوب مشخص شود. در صورت عدم توافق و در مواردی که درصد سهم هریک از افراد مزبور مشخص نشده باشد، منافع حاصل از آن بصورت مساوی بین آنها تقسیم خواهد شد.
- ۵-۳- افرادی که فعالیت آنها با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا با کمک بودجه دانشگاه، منجر به ایجاد نوعی از دارایی فکری

گردد موظفند در اسرع وقت و قبل از هرگونه افشای اطلاعات مربوط برای سایرین و یا اقدام به ثبت و نشر آن‌ها، معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه را در جریان قرار داده، اطلاعات مربوط را در اختیار آن واحد قرار دهند و هماهنگی‌های لازم را به‌عمل آورند. رعایت این امر در قراردادهای همکاری بین افراد و دانشگاه مورد تأکید قرار می‌گیرد.

۳-۶- در صورتی که برای پدیدآوردن مالکیت فکری، تجهیزاتی از محل اعتبارات دانشگاه تهیه شده باشد، آن تجهیزات با رعایت مقررات مربوط، مال اختصاصی دانشگاه خواهد بود.

۳-۷- کارکنان دانشگاه و اعضای هیأت علمی منصوب از سوی دانشگاه، جهت انجام سنجش و آزمایش اصالت مالکیت فکری، موظف به عدم افشاء اسرار، توصیفات و داده‌های مالکیت فکری بوده و ملزم به رعایت جوانب امانت‌داری در مورد اطلاعات ارائه شده و مربوط به مالکیت فکری توسط طرف قرارداد هستند.

۳-۸- چنانچه تخلف کارکنان و اعضای هیأت علمی منصوب، حسب تشخیص کمیته مالکیت فکری موجب خسارات مادی یا معنوی به دانشگاه شود، دانشگاه می‌تواند موضوع را از طریق قانونی پیگیری نماید.

۳-۹- سیاست‌گذاری، برنامه ریزی و تصمیم‌گیری در مورد حقوق مالکیت فکری در دانشگاه توسط کمیته مالکیت فکری انجام می‌شود.

۳-۱۰- هر شخصی که مدعی وجود یا مقتضیات یکی از موضوعات مالکیت فکری متناسب با رسالت دانشگاه باشد، می‌تواند درخواست مشارکت در اثبات، ایجاد، ثبت یا بهره‌برداری از آن را به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تقدیم نماید. درخواست شامل تمامی داده‌ها، توصیفات، ترسیمات، اسناد و مدارک و هرآنچه را که برای دستیابی به ثبت مالکیت فکری لازم است می‌باشد. ۳-۱۱- در مواردی که حسب تشخیص معاون پژوهش و فناوری، حضور مدعی جهت تبیین و توضیح داده‌های مربوط به مالکیت فکری ضروری است، باید در محل و زمان تعیین شده حاضر شوند.

۳-۱۲- مدعی پیش از ثبت مالکیت فکری، بدون مجوز کتبی دانشگاه، با هیچ دستگاه اجرائی در معنی ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری یا اشخاص موضوع حقوق خصوصی، هیچ‌گونه اقدامی جهت مذاکره، انعقاد قرارداد، ثبت، بهره‌برداری و تجاری سازی در مورد مالکیت فکری انجام نخواهد داد؛ در غیر این صورت و همچنین در مواردی که به علت تقصیر مدعی، اقدام به انتشار یا ارائه‌ی مطالب علمی مربوط به مالکیت فکری شود، دانشگاه، مالک و دارنده‌ی مالکیت فکری مورد ادعا گردیده و حق تقدیم اظهارنامه و ثبت مالکیت فکری به نام دانشگاه را به مرجع صلاحیت‌دار خواهد داشت در غیر اینصورت دانشگاه می‌تواند موضوع را از طریق قانونی پیگیری نماید.

۳-۱۳- دانشگاه با بهره‌گیری از نیروی انسانی و تجهیزات موجود یا قابل تدارک، وجود یا عدم شرایط ماهوی مالکیت فکری را مورد سنجش و ارزیابی قراردادده، در فرض وجود قابلیت‌های ثبت آن، شرایط اساسی را در آن ایجاد و فراهم می‌نماید.

۳-۱۴- در صورتی که مالکیت فکری مورد ادعا، واجد اصالت نبوده یا در زمره‌ی موارد خارج از حیطه‌ی حمایت باشد، به شیوه‌ی مناسب و ضمن تبیین آن، نتیجه را در فوریتی متعارف به آگاهی مدعی می‌رساند.

۳-۱۵- دانشگاه در موضوعات مالکیت فکری پدیدآمده، ممکن است برحسب مورد پدیدآورنده، شریک، مالک یا بهره‌بردار از حقوق باشد. در هر حال در قراردادهای تنظیمی مالکیت فکری باید عنوان دانشگاه در مالکیت فکری معلوم باشد.

۳-۱۶- در مواردی که مالکیت فکری بین دانشگاه و شخص دیگر مشترک است، در صورت ثبت و صدور گواهی‌نامه‌ی مربوط از سوی مرجع صلاحیت‌دار، مالکیت فکری، مال مشاع دانشگاه و شخص دیگر بوده و حقوق مادی و معنوی ناشی از آن توسط کمیته مالکیت فکری خواهد بود؛ تصرفات حقوقی یا مادی طرفین در مالکیت فکری، براساس گواهی‌نامه، تابع قواعد مربوط به مال مشاع و عقد شرکت مدنی خواهد بود.

۳-۱۷- سود قابل تقسیم ناشی از مالکیت فکری پس از کسر اعتبارات هزینه شده به تأیید امور مالی دانشگاه، موافق قرارداد بین دانشگاه و ذی نفع تقسیم می‌گردد.

۳-۱۸- در صورت ثبت هریک از طبقات مالکیت فکری که نتیجه‌ی اشتراک دانشگاه با شخص یا اشخاص دیگر در بوجود آمدن آن یا ثمره‌ی بهره‌گیری از نیروی انسانی یا تجهیزات یا تأمین مالی دانشگاه می‌باشد، دانشگاه با شخص یا اشخاص دیگر برحسب مورد، پدیدآورنده‌ی مشترک آن یا مالک یا بهره‌بردار انحصاری یا غیرانحصاری حقوق ناشی از مالکیت فکری خواهد بود.

۳-۱۹- در صورت ثبت نشدن مالکیت فکری، چنانچه نتایج بدست آمده به صورت یک اثر علمی قابل عرضه باشد، عرضه‌ی آن همواره باید با تبیین کامل نقش دانشگاه در پدید آمدن آن اثر باشد؛

۳-۲۰- به منظور تبیین حقوق دانشگاه، پیش از اقدام در آن موارد، قراردادی متناسب با هریک موضوعات با طرف دیگر منعقد شده و نتیجه از سوی معاون پژوهش و فناوری به کمیته مالکیت فکری اطلاع داده می‌شود.

۳-۲۱- کارکنان دانشگاه و اعضای هیأت علمی منصوب از سوی آن جهت انجام سنجش و آزمایش اصالت مالکیت فکری، موظف به عدم افشاء اسرار، توصیفات و داده‌های مالکیت فکری بوده و ملزم به رعایت جوانب امانت‌داری در مورد اطلاعات ارائه شده و مربوط به مالکیت فکری توسط طرف قرارداد هستند.

۳-۲۲- تخلف یا تقصیر مدعی مانع دادخواهی دانشگاه در دادگاه، در جبران تمام ضرر و زیان‌های مادی و معنوی و همچنین منافع تفویض شده و احتمالی دانشگاه نخواهد بود.

۳-۲۳- اعضا، کارشناسان و اشخاصی که در کمیته مالکیت فکری به داده‌های مربوط به مالکیت فکری دسترسی می‌یابند، نیز مشمول حکم این ماده خواهند بود؛ در صورت ادعای تخلف یکی از اعضا، کمیته بدون حضور و رأی آن عضو، به موضوع رسیدگی می‌نماید؛ در صورت ثبوت تخلف، از عضویت در کمیته منعزل و ذینفع می‌تواند علیه او در دادگاه صلاحیت‌دار دادخواهی نماید.

۳-۲۴- ارزیابی و سنجش علمی مالکیت فکری مورد ادعا ممکن است توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه یا با ارجاع به سایر مراجع صلاحیت‌دار انجام شود.

۳-۲۵- پیش از تصدیق اصالت مالکیت فکری در کمیته مالکیت فکری، اقدام به ثبت، هزینه و بهره‌برداری از مالکیت فکری نخواهد شد؛

۳-۲۶- در صورت صدور پروانه بهره‌برداری، انعقاد قرارداد و حصول عوایدی از آن محل، پیش از تقسیم سود حاصل، تمامی هزینه‌های مترتب بر فرایند ثبت مالکیت فکری با ارائه‌ی اسناد مالی مربوط به آن از سوی امور مالی دانشگاه، از محل عواید حاصل از مالکیت فکری کسر شده، به حساب دانشگاه پرداخت خواهد شد.

۳-۲۷- در این موارد برابر قانون حاکم، قید میزان سهم هریک به تفکیک در گواهی‌نامه‌ی ثبت، به هنگام تقدیم اظهارنامه‌ی ثبت درخواست خواهد شد

ماده چهارم: انواع دارایی فکری:

۴-۱- دارایی فکری به دست آمده از طریق ذیل می‌باشد:

۴-۱-۱- دارایی فکری ناشی از سرمایه‌گذاری و یا اختصاص بودجه از سوی دانشگاه؛

۴-۱-۲- دارایی فکری ناشی از اعطای تسهیلات از سوی دانشگاه با بازپرداخت؛

۴-۱-۳- دارایی فکری ناشی از اجرای قراردادهای ارتباط با صنعت؛

۴-۱-۴- دارایی فکری ناشی از پایان‌نامه و رساله‌های دانشجویی؛

۴-۱-۵- دارایی فکری ناشی از حمایت و اختصاص اعتبار خارج از دانشگاه از جمله سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی و حمایتی و شرکت‌ها و موسسات خصوصی نظیر مراکز رشد و ...

۴-۱-۶- دارایی فکری ناشی از تولید اثر ادبی، هنری و نرم‌افزارها و سایر مواردی که در بندهای فوق وجود ندارد.
۴-۲- درصد مالکیت دانشگاه، پدیدآورنده/ پدیدآورندگان و حامی در خصوص انواع دارایی فکری به شرح جدول ذیل می‌باشد:

درصد مالکیت			نوع دارایی فکری	ردیف
حامی	پدیدآورندگان	دانشگاه		
*	۴۰	۶۰	بند ۱-۴-۱	۱
-	۸۵	۱۵	بند ۲-۴-۱	۲
**	۹۰	۱۰	بند ۳-۴-۱	۳
-	۷۵	۲۵	بند ۴-۴-۱	۴
***	۵۰	۵۰	بند ۵-۴-۱	۵
کمیته مالکیت فکری با توجه به نقش دانشگاه، پدیدآورندگان و حامی در مورد سهم آن‌ها تصمیم‌گیری خواهد کرد.			بند ۶-۴-۱	۶

ماده پنج: ضوابط اجرایی:

۵-۱- دستاوردهای پژوهشی و فناوری که زمینه بهره‌برداری تجاری، کسب مجوز و پروانه تولید و یا ثبت حقوقی آنها وجود دارد، توسط پدیدآورنده/ پدیدآورندگان به صورت کتبی به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه گزارش می‌شود تا ارزیابی اولیه (از جهت ضرورت و قابلیت ثبت، امکان و نحوه تجاری‌سازی و بهره‌برداری و نیز ارزش‌گذاری دارایی فکری) انجام گیرد. این ارزیابی می‌تواند از طریق بررسی داخلی و یا ارجاع به سایر مؤسسات (نظیر مراجع مالکیت فکری مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) صورت پذیرد. پس از این مرحله، دانشگاه اقدامات لازم جهت ثبت و بهره‌برداری از دارایی فکری را به عمل خواهد آورد.

۵-۲- اگر دانشگاه بر اساس قراردادی تمام یا بخشی از حقوق دارایی فکری حاصل از آن را به دیگری اعطا نماید، باید حقوق پدیدآورنده/پدیدآورندگان دارایی فکری مربوط مورد نظر و حامی نیز در قرارداد مذکور لحاظ شود.

۵-۳- هرگونه تنظیم و عقد قرارداد و موافقت نامه در جهت کسب مجوز و یا بهره‌برداری تجاری از دارایی فکری، با نظارت و تایید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه صورت می‌پذیرد و اطلاعات مربوط به آن در دانشگاه ثبت و نگهداری می‌گردد.

۵-۴- ارائه و افشای اطلاعات مربوط به اختراعات و نوآوری‌ها برای دانشگاه، باید به صورت شرحی مکتوب، دقیق، کامل و جامع باشد به طوری که بر اساس اطلاعات ارائه شده، دستیابی به نتایج حاصل از آن قابلیت تکرار داشته باشد. همچنین این اطلاعات باید حاوی مواردی نظیر عنوان، نام پدیدآورنده/پدیدآورندگان، توضیح، نام و مشخصات حامی خارج از دانشگاه، تاریخ پایان مرحله پژوهش و طراحی و تاریخ به‌کارگیری دست‌آورد علمی باشد.

۵-۵- در پژوهش‌هایی که به تشخیص معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه قابلیت ثبت به عنوان اختراع را دارند، افشای اطلاعات و انتشار دستاوردهای پژوهشی، باید بعد از ثبت اختراع در مراجع قانونی توسط دانشگاه یا اعلام کتبی دانشگاه مبنی بر عدم تمایل به ثبت اختراع صورت گیرد.

۵-۶- هرگونه اطلاع‌رسانی و انتشار دستاوردهای پژوهشی اعم از قابل ثبت یا غیر قابل ثبت (اعم از مکتوب، شفاهی و یا الکترونیکی) توسط پدیدآورنده/پدیدآورندگان، باید با ذکر نام دانشگاه صورت گیرد.

۵-۷- چنانچه دانشگاه و یا پدیدآورنده/پدیدآورندگان دارایی فکری نتواند و یا تمایلی به مشارکت در ثبت، کسب مجوزهای لازم و یا بهره‌برداری از دارایی فکری را نداشته باشد، می‌تواند حقوق خود را طی موافقت‌نامه‌ای به طرف مقابل واگذار نماید. جزئیات این موافقت‌نامه در مذاکرات بین دانشگاه پدیدآورنده/پدیدآورندگان تعیین خواهد شد.

۵-۸- پدیدآورنده/ پدیدآورندگان مستقیماً دستاوردهای پژوهشی خود را به دفتر مالکیت فکری تحویل دهند.

تبصره ۱) چنانچه دانشگاه تا شش ماه پس از دریافت گزارش کامل اختراع به صورت شرحی مکتوب، دقیق، کامل و جامع در معاونت پژوهش و فناوری اقدامی در جهت ثبت قانونی آن به عمل نیاورد، مخترع می‌تواند برای ثبت اختراع به نام خود اقدام کند. در این تبصره شروع فرآیندهای بررسی در کمیته مالکیت فکری مد نظر می‌باشد و نه اتمام مراحل ثبت و اعطای گواهی در سقف زمانی تعیین شده.

تبصره ۲) چنانچه دانشگاه به هر دلیلی، حقوق مربوط به اختراع را به مخترع واگذار نماید، دانشگاه همچنان مجاز خواهد بود تا پس از ثبت آن اختراع برای مقاصد تحقیقاتی و آموزشی به صورت غیرانحصاری، غیرقابل انتقال، غیرقابل ابطال و بدون نیاز به پرداخت حق امتیاز استفاده نماید.

۵-۹- این آئین‌نامه با قوانین ملی و تعهدات بین‌المللی کشور سازگار بوده و در صورت تغییر در آن‌ها، مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

ماده شش: تجاری سازی و کسب درآمد:

۶-۱- موضوع تجاری‌سازی دارایی‌های فکری، از طریق دانشگاه و با هماهنگی و نظر پدیدآورندگان صورت می‌پذیرد. پدیدآورندگان موظفند جهت هماهنگی بیشتر و اقدام یکپارچه، هرگونه اقدام در این خصوص را از طریق دانشگاه و با هماهنگی دفتر ارتباط با صنعت انجام دهند.

۶-۲- تجاری سازی و درآمدزایی از دارایی‌های فکری، از طریق الگوهای زیر عمل می‌گردد:

۶-۲-۱- مشارکت در درآمد از طریق واگذاری حق بهره‌برداری: در این الگو، دانشگاه طی قراردادی حق بهره‌داری از یک دارایی فکری را به صورت انحصاری و یا غیر انحصاری به یک شرکت ثالث واگذار نموده و درصدی از فروش و درآمد محصول را کسب می‌نماید.

۶-۲-۲- فروش حق امتیاز (Licens): حق امتیاز دارایی فکری و حق بهره‌برداری از آن به‌طورکامل به یک شرکت ثالث با مبلغ مشخص فروخته می‌شود.

۶-۲-۳- تاسیس شرکت دانش بنیان: ممکن است جهت تجاری‌سازی و کسب درآمد از یک دارایی فکری، کمیته مالکیت فکری دانشگاه تصمیم به تاسیس یک شرکت دانش بنیان نماید. لذا دانشگاه و پدیدآورندگان با نسبت درصد مالکیت خود در دارایی فکری، در شرکت جدیدالتاسیس سهام‌دار می‌شوند. سهم سرمایه‌گذار مالی (در صورت نیاز به سرمایه‌گذاری) نیز به‌صورت جداگانه در سهام شرکت منظور می‌گردد.

۶-۳- در هر مورد از دارایی‌های فکری، شرایط عقد قرارداد واگذاری حق امتیاز یا فروش و یا تاسیس شرکت دانش بنیان، توسط کمیته مالکیت فکری تعیین می‌شود.

۶-۴- مدل‌های کاری کسب درآمد از دارایی‌های فکری و درصد سهم دانشگاه و پدیدآورندگان و شرکت ثالث، در قراردادهای فی مابین تعیین و مشخص می‌گردد.

ماده هفت: ساختار اجرایی:

۷-۱- برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در مورد حقوق مالکیت فکری در دانشگاه در کمیته‌ای به نام "کمیته مالکیت فکری" انجام می‌شود.

۷-۱-۱- ترکیب اعضای کمیته مالکیت فکری به شرح زیر می‌باشد:

- معاون پژوهش و فناوری؛ به‌عنوان رئیس کمیته.

- مدیر امور پژوهشی به‌عنوان دبیر کمیته.

- مدیر فناوری و کارآفرینی و ارتباط با صنعت.

- معاون اداری و مالی.

- مدیر دفتر حقوقی.

- دو نفر از اعضای هیات علمی به انتخاب رئیس کمیته.

- تبصره ۱) کمیته مالکیت فکری موظف است در هر حوزه تخصصی با توجه به دستور کار کمیته از مشاوران و کارشناسان آن حوزه بهره گیرد.
- ۲-۷- وظایف اصلی کمیته مالکیت فکری به شرح زیر می‌باشد:
- ۲-۷-۱- تصمیم‌گیری در مورد حمایت و حفاظت از دارایی‌های فکری دانشگاه و نحوه انجام آن.
- ۲-۷-۲- تایید اعتبار و ارزش‌گذاری دارایی‌های فکری.
- ۲-۷-۳- احراز و تعیین سهم مالکیت هر یک از ذی‌نفعان (پدیدآورندگان، دانشگاه، حامیان) از حقوق مادی حاصل از دارایی‌های فکری.
- ۲-۷-۴- بررسی مقدماتی، مذاکره، میانجیگری و تشخیص اختلافات و تخلفات احتمالی در زمینه مسائل مربوط به حقوق مالکیت فکری و داوری.
- ۲-۷-۵- بررسی دستاوردهای تحقیقاتی دانشگاه از لحاظ قابلیت ثبت در قالب یکی از مصادیق دارائی فکری.
- ۲-۷-۳- کمیته مالکیت فکری در راستای تجاری‌سازی و خلق ثروت از دارایی‌های فکری توسعه یافته وظایف زیر به عهده دارد:
- ۲-۷-۳-۱- شناسایی و فراخوان فرصت‌ها و ایده‌های مستعد توسعه فناوری در دانشگاه.
- ۲-۷-۳-۲- ارزیابی طرح‌های وصولی و قابلیت تجاری‌سازی آنها.
- ۲-۷-۳-۳- نظارت و ارزیابی قراردادهای سرمایه‌گذاری در توسعه فناوری منعقد شده با توسعه‌دهندگان.
- ۲-۷-۳-۴- مذاکره و تنظیم و عقد قراردادهای واگذاری حق امتیاز (Licens) و حق بهره‌برداری دارایی‌های فکری.
- ۲-۷-۳-۵- کمک به سرمایه‌گذاری و تجاری‌سازی دارایی‌های فکری و تعاملات با صنعت.
- ۲-۷-۳-۶- تصمیم‌گیری در مورد ثبت ملی، منطقه‌ای، بین‌المللی، بهره‌برداری انحصاری یا غیر انحصاری، تعیین حداقل سهم دانشگاه در قرارداد مالکیت فکری

ماده هشت: حل و فصل اختلافات:

کمیته مالکیت فکری ساز و کار حل و فصل اختلافاتی را که ممکن است بین دانشگاه، پدیدآورنده/پدیدآورندگان دارایی فکری و یا حامی پیش‌آید، فراهم می‌آورد. کمیته مالکیت فکری باید نسبت به حل و فصل اختلافات در چارچوب ساز و کارهای تعیین شده و ضوابط و مقررات جاری دانشگاه اقدام کند. در صورت عدم حصول توافق با حضور طرفین یا نمایندگان آنها، موضوع به مراجع ذی‌صلاح ارجاع داده می‌شود. اقامه دعوی در دادگستری مشروط به اعلام کمیته مالکیت فکری در عدم حصول نتیجه در مورد اختلاف است.

ماده نه: این آیین‌نامه در نه ماده و سه تبصره تنظیم و در تاریخ ۹۴/۶/۲۳ در شورای پژوهش و فناوری و در تاریخ ۹۴/۸/۲۴ در شورای دانشگاه تصویب شد و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم الاجرا می‌باشد.

^۹ در صورتی که یک حامی بخشی از منابع مورد نیاز جهت توسعه مالکیت فکری را تامین نماید، به نسبت درصد تامین منابع از سهم دانشگاه به مالکیت حامی در خواهد آمد.

^{۱۰} در صورتی که در قرارداد با کارفرمای قرارداد ارتباط با صنعت، قسمتی از مالکیت دارایی فکری ایجاد شده متعلق به کارفرما باشد، سهم پدیدآورنده و دانشگاه از سهم باقیمانده به نسبت تعیین شده تعلق می‌گیرد.

^{۱۱} سهم حامی در صورت وجود مطابق با قرارداد و یا توافق نامه منعقد شده به او تعلق می‌گیرد و سهم دانشگاه و پدیدآورنده بر مبنای باقیمانده سهم محاسبه می‌شود.